

د افغانستان اسلامي جمهوریت د وزیرانو شوری

کمیته حمایت از ورثه شهدا و معلولین

سکرتريت کمیته حمایت از ورثه شهدا و معلولین

تفاهمنامه همکاری

بین

دفتر وزیر دولت در امور شهدا و معلولین

و

رياست مستقل ارگان هاي محلی افغانستان

به منظور

همآهنگی و تطبيق پلان بین الوزارتی در امور شهدا و معلولین

سرطان - ۱۳۹۸

معلولیت بنابر علت های گوناگون و متعدد در جهان از آوان زندگی بشریت موجود بوده و هنوز هم به اشکال مختلف معلول شدن ادامه دارد، اشخاص دارای معلولیت به کنگوری های مختلف دسته بندی شده اند و جمعیت بزرگی از جامعه بشری را "شیکل داده و بزرگترین اقلیت جهانی می باشد. به اساس گزارش سازمان صحي جهان و بانک جهانی تحت نام "گزارش جهانی معلولیت" در سال ۲۰۱۱ منتشر شده است، در حدود ۱۵٪ نفوس جهان را اشخاص دارای معلولیت تشکیل میدهدند و در کشور عزیز ما افغانستان نظر به آخرین سروی انجام شده در زمینه معلولیت، در حدود ۸٪ نفوس کشور را اشخاص دارای معلولیت های شدید تشکیل می دهد.

چهار دهه بحران و جنگ های ویرانگر پیامد های ناگوار اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی را به بجا گذاشته است. در پهلوی ویرانگری های مختلف، جمعیت قابل ملاحظه ای از مردم افغانستان را شهید و معلول نموده است. هرچند کارهای زیادی در زمینه انجام شده است؛ ولی با آنهم اشخاص دارای معلولیت و ورثه شهدا هنوز جمعیت فراموش شده ای هستند که هنوز کارهای متناسب به ظرفیت، توانمندی، شمولیت اجتماعی، خودکفایی اقتصادی و تأمین حقوق بشری شان به صورت فراغیر و همه شمول صورت نگرفته که باعث به وجود آمدن چالش های متعدد اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی در کشور شده است. پاسخگویی به نیازمندی ها و تأمین حقوق بشری اشخاص دارای معلولیت و ورثه شهدا کار یک نهاد و سازمان نبوده، بلکه وظیفه همگان می باشد؛ زیرا معلولیت بدبده همه شمول و فراغیر بوده و همه مسؤولیت داریم تا زمینه ها و فرست های خودکفایی و شمولیت مؤثر آنان را در جامعه از طرق مختلف مهیا سازیم تا باشد که اشخاص دارای معلولیت مانند سایر شهروندان از حقوق و امتیازات یکسان و برابر مستفید شده و همچنان سهم خویش را در آبادانی کشور و جامعه ایفا نمایند. برای خودکفایی، شمولیت اجتماعی، شناسایی چالش ها و مشکلات، نظارت و ارزیابی دقیق از تطبیق برنامه ها، تهیه و ارایه گزارش از عرصه معلولیت، پیشکش راه حل ها و راهکارهای مناسب، ایجاد هماهنگی های مؤثر و همکاری نهادها و بودجه یابی، جهت تأمین حقوق بشری و مدنی اشخاص دارای معلولیت و همچنان تطبیق قوانین و تعهدات ملی و بین المللی ذیل:

۱. قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان بخصوص ماده ۱۵۳ و ۲۲۲ آن

۱. دولت به منظور تنظیم خدمات طبی و مساعدت مالی برای بارmandگان شهدا و مفقودین و برای بازتوانی معلولین و سهم گیری فعل آنان در جامعه مطابق به احکام قانون، تدبیر لازم اتخاذ می نماید. دولت حقوق متقاضیین را تضمین نموده، برای کهنه سالان، زنان بی سرپرست و معلولین و ایتمام بی پضاعت مطابق به احکام قانون کمک لازم به عمل می آورد

۲. هر نوع تبعیض و امتیاز بین اتباع افغانستان ممنوع است.

اتباع افغانستان اعم از زن و مرد در برابر قانون دارای حقوق و واجای مساوی می باشند

- .2 استراتئیزی مصوونیت اجتماعی استراتئی انکشاف ملی افغانستان
- .3 قانون حقوق و امتیازات اشخاص دارای معلولیت
- .4 برنامه عمل ملی اشخاص دارای معلولیت
- .5 اهداف توسعه هزاره سوم
- .6 اعلامیه جهانی حقوق بشر
- .7 کنوانسیون منع استفاده از ماین های زمینی
- .8 کنوانسیون منع استفاده از مهمات خوش ای
- .9 کنوانسیون حقوق کودک
- .10 کنوانسیون بین المللی حقوق مدنی و سیاسی
- .11 کنوانسیون بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- .12 کنوانسیون منع تبعیض (استخدام و اشتغال) و بقیه استاد بین المللی مختلف
- .13 کنوانسیون حقوق اشخاص دارای معلولیت
- .14 کنوانسیون مراکش
- .15 استراتئی آینچین
- .16 اهداف توسعه پایدار
- .17 برنامه عمل مپوتو

که جمهوری اسلامی افغانستان در راستای بهبود وضعیت زندگی اشخاص دارای معلولیت و شمولیت آنان در جامعه به آنها متعهد می باشد، به صورت همگانی اجرا نماییم. تطبیق قوانین ملی و تعهدات بین المللی جمهوری اسلامی افغانستان برای بهره مند شدن اشخاص دارای معلولیت و ورثه شهدا از حقوق شان، نیازمند هماهنگی ها و همکاری های بیشتر همه نهادهای دولتی و غیردولتی می باشد؛ بناءً وزارت دولت در امور شهدا و معلولین جهت نیل و تحقق به اهداف، مقاصد و اجرای تعهدات بین المللی فوق الذکر، ذریعه ایجاد کمیته ای امور شهدا و معلولین شورای وزیران موضوعات ذیل را پیشنهاد مینماید:

1. تطبیق برنامه عمل ملی افراد دارای معلولیت
 2. تغییر در زندگی رقابتی و اجتماعی افراد دارای معلولیت
 3. تساوی فرصت های کاری در ارگانهای مختلف دولتی و غیر دولتی
 4. ادغام معلولین در عرصه های اجتماعی، سیاسی، تعلیمی و علمی
 5. حمایت از برنامه های خودکفایی افراد دارای معلولیت
 6. خدمتگذاری اساسی و بنیادی جهت باز توانی افراد دارای معلولیت
 7. شامل ساختن معضله معلولین در پلانهای دراز مدت و کوتاه مدت دولت
 8. حمایت از پروژه های اشخاص دارای معلولیت و تعیین بودجه مشخص برای معلولین و بازمانده گان شهدا
 9. تأکید در جهت تحقیق فرامین و مصوبات شورای محترم وزیران در رابطه به اشخاص دارای معلولیت و ورثه شهدا سکرتریت کمیته امور شهدا و معلولین شورای وزیران بعد از امضای تفاهمنامه، برای تطبیق موضوعات فوق راهکارهای ذیل را برای هر وزارت خانه، ریاست های مستقل، کمیسیون های مستقل، سکتور خصوصی و جامعه مدنی پیشکش می نماید؛ که بعد از بررسی و بازنگری توسط سکرتریت، به جلسه عمومی جهت تصویب پیشکش می گردد.
- دو نوع مسؤولیت و مکلفیت برای نهادها در این برنامه عمل پیش بینی شده است؛ یکی مکلفیت های همگانی که هر نهاد و اداره مکلف به انجام آن است و دیگر مسؤولیت ها و مکلفیت های مشخص اداره با در نظرداشت خطوط و لایحه کاری اداره:
1. هدف
 2. این تفاهم نامه به منظور ایجاد مکانیزم هماهنگی بین ریاست مستقل ارگان های محلی افغانستان و وزارت دولت در امور شهدا و معلولین، طرح و تطبیق برنامه عمل بین الوزارتی همکاری با ورثه شهدا و افراد دارای معلولیت، ایجاد سیستم تبادل معلومات ترتیب و امضاء مینگردد.

وزارت دولت در امور شهدا و معلولین و ریاست مستقل ارگان های محلی افغانستان موافقه دارند تا در موارد آتی جهت پاسخگویی به نیازمندی ها و تأمین حقوق بشری اشخاص دارای معلولیت و ورثه شهدا زیر چتر یک مکانیزم همآهنگ، دوامدار و به اساس نیاز سنجی با هم همکاری نمایند:

مسئولیت های وزارت دولت در امور شهدا و معلولین: .1

سکرتیریت کمیته بین الوزارتی تدویر و تنظیم جلسات و تهیه مینوت؛ .1

جمع‌آوری ارقام و مواد غرض تهیه و ترتیب برنامه عمل بین الوزارتی امور شهدا و معلولین .2

ترتیب و تجدید نظر در برنامه عمل و شریک نمودن آن جهت نظرخواهی .3

ترتیب و رهبری جلسات سکتوری غرض ترتیب پلان، ارزیابی نتایج کار و راپور های مربوط .4

ترتیب راپورهای رباعوار و سالانه برنامه عمل امور شهدا و معلولین و شریک سازی آن با ادارات زیربط .5

جمع‌آوری، پروسس و ذخیره و شریک نمودن معلومات و ارقام مورد نیاز ادارات در مورد شهدا و معلولین .6

همآهنگی امور شهدا و معلولین با وزارت و فراهم نمودن تسهیلات لازم جهت تطبیق برنامه عمل .7

ایه آمار و ارقام اشخاص دارای معلولیت مستفید شده از خدمات با تفکیک جندر و کنگوری های مختلف معلولیت .8

تهیه گزارش به مقام ریاست جمهوری و ریاست اجرایی از چگونگی تطبیق برنامه عمل .9

رجوعت دهی افراد دارای معلولیت و ورثه شهدا غرض خدمات لازم و مرتبط .10

آگاهی دهی از حقوق اسلامی و بشری اشخاص دارای معلولیت و مسئولیت های دولت در قبال آنها و مسئولیت افراد دارای معلولیت و ورثه شهدا در برابر قوانین نافذه کشور .11

مسئولیت های ریاست مستقل ارگان های محلی افغانستان: .12

اولویت دهی برنامه های عرصه معلولیت در ولایات، ولسوالی ها و شهرداری ها .1

آگاهی دهی در مورد معلولیت و حقوق اشخاص دارای معلولیت به والی ها، ولسوالی ها و شهرداران ولایات .2

تطبیق مقررات دسترسی فزیکی برای معلولین در امور ساختمانی توسط والی ها، شهرداران و ولسوال ها .3

4. همکاری برای تدویر کنفرانس‌ها، نشسته‌ها و کارگاه‌های مسائل معلولیت در ولایات و مرکز با دست اندکاران غرضه معلولیت
5. تطبیق ماده ۲۶ قانون حقوق و امتیازات اشخاص دارای معلولیت مبتنی بر توزیع زمین به اشخاص دارای معلولیت در ولایات توسط شهرداری‌ها
6. همکاری و هماهنگی با برنامه بازتوانی مبتنی بر جامعه در ولایات
7. همکاری برای تطبیق و نظارت برنامه‌های ریاست‌ها و ادارات مختلف دولتی و غیر دولتی در رابطه به مسائل مختلف معلولیت در ولسوالی‌ها و ولایات.

8. ارزیابی مشترک از تطبیق برنامه عمل

نظرارت و ارزیابی از تطبیق برنامه عمل به شکل مشترک و سیستماتیک به نمایندگی از کمیته بین‌الوزارتی توسط وزارت دولت در امور شهدا و معلولین و ریاست مستقل ارگان‌های محلی افغانستان صورت گرفته که نتیجه به مقام ریاست جمهوری و ریاست اجراییه تقدیم می‌گردد.

9. زمان اعتبار این تفاهم نامه
زمان برای تطبیق تفاهم نامه مدت سه سال می‌باشد که کمیته بین‌الوزارتی برای امور شهدا و معلولین به سکرتریت وزارت دولت در امور شهدا و معلولین مسئولیت هماهنگی و در مجموع اعضای کمیته بین‌الوزارتی مسئولیت تطبیق آنرا دارد.

این تفاهم نامه بعد از هر سه سال تجدید و به امضای طرفین میرسد.

10. هماهنگی
غرض تبادل معلومات و حل مشکلات در تطبیق برنامه عمل هر دو اداره در ایجاد یک میکانیزم هماهنگی باهم همکاری نموده و موارد قابل بحث را در اجندای مجلس کمیته بین‌الوزارتی و یاهم کمیته‌های تخصصی می‌گنجانند.

11. مدیریت معلومات و دیتابیس
ریاست مستقل ارگان‌های محلی افغانستان به شکل ربعوار و سالانه آمار فعالیت‌های خویش را با وزارت دولت در امور شهدا و معلولین من حیث سکرتریت بین‌الوزارتی شریک نموده و وزارت شهدا و معلولین آنرا شامل دیتابیس ساخته و تمام آمار جمع شده را با شرکای کاری در میان می‌گذارد.

12. امتیازات و مصونیت‌ها
هر دو طرف شامل این تفاهم‌نامه تابع مقررات و قوانین مراجع مربوط شان می‌باشند که در فضای همکاری و تفاهم فی مابین مراعی الاجرا است.

.1 حل موارد اختلافی

هر نوع منازعه و یا مطالبه خارج از محتوای تفاهمنامه و یا نقض این تفاهمنامه که از طریق مذاکره مستقیم حل نگردد، با مراجعت به قوانین نافذه حل می گردد. حل منازعه از طریق مذاکره مستقیم و دوستانه نیز باید با قوانین نافذه کشور در مغایرت قرار نگیرد. جانبین باید به فیصله نهایی که صورت می گیرد، متعهد باشند.

.2 فسخ تفاهم نامه

این تفاهمنامه بعد از امضاء توسط طرفین مرعی الاجرا بوده، میتواند هر یک از طرفین با ارسال اطلاعیه کتبی در خلال سی روز به جانب مقابل با ارائه دلایل قانونی، به فسخ تفاهمنامه هذا اقدام نماید.

.3 زبان مورد اعتبار

این تفاهمنامه در یکی از زبان های ملی و رسمی پشتو و یا دری تحریر گردیده است . در صورت بروز هر نوع تنازع و یا هم عدم تفاهم به تفسیر متن پرداخته خواهد شد.

دفتر وزارت دولت در امور شهدا و معلولین

رئیس عمومی ارگان های محلی افغانستان

اسم: لعل الدین آربوبی
وظیفه: وزیر دولت در امور شهدا و معلولین

امضا:

اسم: عبدالالمتین بیگ

وظیفه: رئیس عمومی ارگان های محلی

افغانستان

امضا: